

מכיא הוא גם לידיו "קרך" בפירושו של מילון טומאה.

השיותם נמשכו זו אחר זו כשבין האחת לשני ריקודים וניגונים של שמחה, כי אדמור' שיליט"א המשיך בדברי התעוורותו להתחזות בלמוד התורה וקיים המצוות.

אבל כך ספר מעשה כי פעם אחת ישבו באותו תלמידי הבעל שם טוב, עבר שם עREL אחר ובקש מאחד התלמידים לעזר לו במשחה, אך הלה השתמט ואמר "גניע מאושען" (אני יכול) ענה לו הגוי מאושען דא ניע כאטיש (יכול אתה אלא שאינך רוצה). תלמידי הבש"ט נחפלו מעד מהערעה זו.

כל אחד מישראל, המשיך כי אדמור' שליט"א, הוא בגדר "מאושען" — יכול הוא. חסר רק ה"כאטיש" — הרצן.

פני המזורה כבר האדימו כאשר ניגן הקהל את גגנו המפורס של דבנו הוקן (תגנון ד' בבוח). מי שהקשיב לשירה אדריה זה, יכול והי להבין לא לנכון את המפורש בתקוני הוהר, בדברים היכיפורים שאינו אלא יום כפוריים.

שעודה משה בליובאוויטש: "אליו היו כל ישראל חפ齊ם באמת לאמתת שיבוא המשיח מיד — כי בא מידי" בסימן המלים האלה שאמר כי אדמור' שליט"א בעית המתועדות הגדולה באחרון של פסח השנה, בהסתמכו על ראות מפסוקים וכו' — בסימן של מליט אלה עמדו כל ימי הפסח תשטע"ז במחיצתה של ליבא"ז וויטש אמריקה.

כיסופין אלה לגאולה ויושעה אמתית — גואלה זו שאינה ניתנת להשיג אלא על ידי מעשים של תשובה, עברה כחות השני בכל ימי הפסח.

עוד בראשית חדש ניסן פרוסט כי אדמור' שליט"א מכתיב בו פנה בדרישה אל מתנגדי הילדים והוריהם לנצל את ימי הפסח לשם חיזוק החנוך הבהיר, ולעוסק במילבד בילדים בימי החג וחול המועד אשר בהם הם משוחרים על פי רוב מלמדות הרגיל.

צעריר החסידים אمنם הקדשו את כל מרצו השנה לא רק להכנות מצות מצוה וכדי' אלא גם ל"ארבעה בנים" — מסרו את ימי הפסח קודש לחנוך הבהיר.

כמנהגה של ליבא"ז, חילך כי אדמור' שליט"א מצות בעבר פסח אחדיני הזרים בין

אתם הימים, אף מרדכי היי "מתהלהך בחצר בית המלך" עוד בטוטם נתמנה למessenger למלך. אולם כשיצאה גזירות המן לא הסתפקו ישראל במה שהיתה להם "אחות בבית המלך" לא בעיר המלוכה הלו כו' לבקש את דרך הצלחת אלא — לפי עצם מרדכי ואסתר — הבינו כי הצלחת היחידה מגiorה המן אינה אלא בלימוד התורה עם ילדי ישראל. רק אחר כך אפשר היה לעשות את כל יתר הדברים. לימוד התורה עם ילדי ישראל פירושו דווקא — לימוד התורה כתורת ד' לא כמו שלמנדר מני חכמה.

בזהណנות זו עמד כי אדמור' שליט"א על דרכיו החינוך היהודי בכלל, בחירותו מתח בקורס על אלה הרוצחים להנaging שיטות חוץ "מודרניות" מסוימות, תוך התימרות "לחסוך מזמנו של הקב"ה", וכי הילד ילמד יותר מהירות. הנור היהודי אמיתי לאਮתו של דבר אינו אלא דווקא בדרכיו אבותינו המסורה בידם מדור דור: "קמץ אליך — א".

לבטל גזירות ההן גשמיות והן רוחניות — המשיך כי אדמור' שליט"א — אפשר רק ע"ז שאספסים תנוקות ומלמדים אותו דינים כיצד תחנוג היהודי. בכך עסק מרדכי שהי' מראשי שנדרין שבדורו, ובכך צריכים לעסוק בכל דור ישראל שהם בוחינת ראשי שנדראות בכל דור ודור. יראת ה' היא ראשית חכמה, ואס קיימת אותה "ראשית", באח אחרי' גם החכמה. גם לא תמיד החשובה כמות הלימוד. הגمرا מספרת על עבר ביה רב דוד יומא" שאצלו הייתה הדרך לבית המדרש נשכחת ששה חדשים והדרך חורה עצם הלימוד עדין אייננו הכל, אלא מוכחה הוא להזות בקדושה ובטהרה, חייבים לדעת "להבריל בין קדש לחול בין אין טמא לטהור", צרייך לתלמיד לשמעו מרבו כי התורה שהוא לומד תורה ה' היא, אם יצמינו דור ישרים כזה, יהיה ממי לא בחינת י"ברך".

באחת השיחות התעכבר כי אדמור' שליט"א על ענן מלחמת עמלק הקשורה בנס פורמים. הסכנה שבעמלק היא בזוז כי הוא בא בטענה צדקה, כי גם הוא נצד של אביהם ויזחק, אלא שאינו מקבל עליו את תמיומו של יעקב איש תם. תמיות זו, מדה זו של "נעשה קודם לנשמע" — מבנן עמלק. "אשר קרך", וממילא

(המכווץ על משנה הירושלמי ועל דברי כמה מהראשונים) אשר לפיו בא בראשונה שאלת „אין אנו מטביליםן“. לבוארה קשת להבין סדר זה, שכן אם תשיבות המצוות היא הקובעת את הסדר, הרי שמצות, שהיא מדאוריתיתא גם בזאת הזהה, צריכה לבא במקומות ראשוני, ואחרוי מרורו, שהוא בזמן הזה דרבנן, והסבירה שהיא תנאי לקיום מצוות מצה. ואילו אם ה”תמהה“ היא הקובעת את הסדר — הרי שהיתה שאלת ההסיבה חיבת לביא ראשונה, כי החידוש הראשון שайлיד רואה בليل הסדר הוא ההסיבה בשתיות כוס ראשון, אלא דוקא היא הנחותם: „מטביליםן“ בלילה הסדר אינם לא דווריתא ולא דרבנן רק מזוהג ישראל ומנוגה ישראלי לא רק שאינו פחוות חשוב לו מקום בראש, שכן חיביטים למד את ידי ישראלי את גדים וחיבוטם של מנהגי ישראל.

כך עבר ליל הסדר השני.
בליל אחרון של פסח שבבו תלמידי הישיבה ואברלים רבים על בתיה הכנסיות במקומות שונים בעניין יורק לעורר את קהל המתפללים על מצות התנור הכהרת.

ברם, המתודות העיקריות של פסח נערוכה לאחרון של פסח לפניו ערבית. כפי המנהג שמקורו מן הבועל שם טוב נ”ע, עירלים צעודה מיזוחת באחרון של פסח לפניו ערבית שקוראים לה סעודת משיח. יומם אחרון של פסח בכללו קשור לענייני משיח, וכך הפטרת היום (בחויל) מדברת על ביתת הגואל.

לטעות זו שתהלה מבعد יום ונמשכה עד שעה מאוחרת בלילה נהרו המוני חסידים מכל קצונות העיר.

לבני חמשים שנה בדיוק, בפסח תרס”ו — ספר כ”ק אדמו”ר שליטא — הנהיג נשיא חב”ד של אותו דור, כ”ק אדמו”ר מוהרשב”ב נ”ע מיסיך “תומכי תמיימים”, מנהג כי תלמידי הישיבה ישתו בסעודת זו “ארבע כוסות”. כ”ק אדמו”ר שליטא אמר הסבר מעמיק על מנהג זה וסבירם באמרו כי ביום שידך העניין לא רק לתלמידי ישיבה בפועל.

המתודות הנקראות, כאמור, “סעודה בשיח” عمודה בסימן האמונה האיתנה והעזקה בביות המשיח והגואלה השלמה.

המן החסידים שבאו במינוח לשם כך לבית המדרש שלג. קהיל חסידים רב התאסף בבית המדרש בלבד הסדר המשגini, כ”ק אדמו”ר שליטא לאחר שסיטים את ערכית הסדר בחדר כ”ק אדמו”ר הריני”צ נ”ע, בא אל בית המדרש ואמר שורת פירושים ומהירות להגדה של פטה.

אף השיחות הללו שלאחר הסדר השני, שם הן כבר הפכו מנגה בליבורויטש, עמדו בסימן הגיגועים לגואלה אמתית.

מצה — אמר כ”ק אדמו”ר שליטא — יש בה שני עניינים. עניין אחד הוא לחם עוני, לחם של עבודות. העניין השני הוא „שונין עליו דברים הרבה“ — דברים של גואלה ושםחה. הרמו בכך הוא כי אף בימי גלות וחשוך אסור להסביר ולהתמיאש ח”ז מן הגואלה, כי הגלות עצמה אינת אלא הכנה לגואלה. אפילו בתקופה כמו זו הנוכחית,ימי וחושך כפול ומכופל, גלות בتوز גלות, אשר לא רק שנמצאים בגלות אלא יש המשלימים עצם בנסיבות של „אתחלתא דגואלה“, ומכליא הריהם משולטים כחולת זה המדמה בנפשו כאילו כבר הבריה. אילו. هي הולך שולח אחר דמיון שוא זה, הלא هي הולך לבקש רפואה, Unless שמדמה שבריא והוא, היל לא רק שאנו מתהפה אלא מחלתו גברת וחולכת ריל. אכן בתקופת חושך כפול ומכופל אנו חיים — אבל אפילו בתקופה כזו אסור לנו להתמיאש מן הגואלה.

בשיחת אתרת בליל הסדר השני עמד כ”ק אדמו”ר שליטא על דברי הגדה “ברוך שננתן תורה לעמו ישראל כי נגנד ארבעה בנים דברת תורה”, והציבץ על סמכות הפרשיות שבין “נתן תורה לעמו ישראל” לבין ה”ד” בנים. ששים רבואותו בתורה נגנד ששים רבו בנין ישראל, לכל אחד מסישראל אותה בתורה, ואמ תחסר אפיו אותן אחת, הרי ספר התורה כלו אינו כרביעי למשהו, לא רק שחסירה אותה אותן אלא חסר משלמותו של ספר המורה כלו הוא הדין ב” ארבעה בנים”, אם יחסר אפיו אחד מהם, אפיו הרישע, הרי שחסר בשלמותו של הכלל. ודאי שצורך לדבר אל הרשות בצוותה, שכן גם הוא לדבר חיביטים עד שיחזור בתשובה, שכן גם הוא אחד הבנים הוא.

בעמדו על ארבע הקשיות הצביע כ”ק אדמו”ר שליטא על סדר הקשיות כפי מנהג חב”ד

שעמדו הפעם גם הוא עוד מתחת רישום של ימי הפסת:

בהתעדות זו עמד כי אדמ"ר שליט"א על כמה דברים הנוגעים אל הפעול ויצא בדברים חריפים נגד אלה המזיפות את מושג הרבנות בישראל.

בשיחה מיוחדת עורך בדברים נמצרים על הלקויים בעניני צניעות, ביחס ענייני גיליו שער בנשים והתריע על התוצאות החמורות שלול,

אפילו חלקו ומעט עלול להביא לדורות. לא חונם אמר פעם אחד מאדמ"ר חכ"ד — אין אומרים "חסל סידור פסח" בנוסח התגדה של חכ"ד — כי הארתה ימי הפסח אינה פוסקת לעולם.

ברוביו בהחותודות זו הוכר כ"ק אדמ"ר שליט"א את לשון הרמב"ם בדבר הгалלה העתيدة והגואל אשר ילמד את כל בני ישראל תורה. כ"ק אדמ"ר שליט"אطبع בדברים נמרצים להחזק בלמוד השיעורים השונים, וביחד בלמוד החסידות ופנימיות התורה המקור את הгалלה. הקהל העצום שמילא את ה策ר יצא בשירה נלהבת בין שיתה לשיטה.

לאחר ברכת המזון, תפלה מעירב והבדלה, חילק כ"ק אדמ"ר שליט"א אין לכל אלא הנוסעים לערים אחרות.

שבשת מברכין אייר — השבת שלאחר הפסח — נערכה, ככל שבת מברכין, התעודות מיוחדת

חנוך גליקנסטינן

אִשְׁׂרָה דּוֹתָה הַנְּפָשָׁה

— פרק חמוץ דברי ימי חיז' של הוד כ"ק אדמ"ר הריר"ץ נ"ע, שניאורסאהן מליבוראויטש —

(סדרה שני)

עובדות שהתרחשו במהלך השנה של שנת המאסטר חרפ"א, זאת מאורת לפני המאסטר, מהם יראה הקורא באיזה דרכיהם ובאיזה אופן עחד עורך הרב נ"ע את חסיליו ותולדתו, לטענו כゾר נגד גלי חזון של אחיגורמנדיינו תברי הייבסקצ"י שרצו לעקור ולשרש כל דבר שיש לו ויק איות שהוא לחורה ולהידות. לא התחפעל ממשום מנוע ומעכב ולא להרעת משום נגימות, קושיים וomezrim כי אם לפועל ולפעול, לעמוד איתן ובמשטרות נשען על זכות חינוך בנים בחינוך עברית מקורי ועל זכותם הם להיות חיים יהודים בדרך המתורה והמצוות.

פרשות ועובדות נאדרות בקדשו, מלאות הוד וגבורה ולהט של מסירות הנפש אשר היו במידה ידועה, הסיבות למאстро של הרב נ"ע, כי אחינו מנדינו הייבסקצ"י שלחה שלתיחריש ומרגלים שהיו רושמים כל מלא ומליה שיצאה מפני של הרב נ"ע אשר לא התחפעל מהם ואמר את דברו בעו, בתקיפות ובבהירות.

ב

באחת מרשמיותו שעדין לא נתפרסמו מספר הרב נ"ע:
"בימי השמחה ביום כסלו, בשמחת תורה,

א
רבות נכתב כבר אוזות מאstro של כ"ק אדמ"ר רב יוסף יצחק נ"ע שניאורסאהן מל"ר ובויטש בשנת תרפ"ג. רבים העלו על הכתב בכך שורות השניות האחרונות את פרשת היסור רימ, יסורי הגוף והנפש של הרב נ"ע בתקופת מאstro ט"ז סיון — ז"ב ויז' בתומו תרפ"ג את פרקי ההור והגבורה, עמידתו הגדת והאמיצה, תשוכותיו החיריפות והחוודות המלאות גאון היהודי עתיק שנאמרו ללא חת ובמסירות נפש ממשית בעת שנחקר על ידי סוכני הגפ"ג. בתקופת מאstro בבית הכלא האיום "שפלארכי" שבניגראד, אשר

הכנו לו את החואר "איש מסירות הנפש".
ואף ציינו לקרווא את הדברים במקורות, בראשי מותיו של הרב נ"ע שוחפרסמו על ידי הוצאת הספרים אוצר החסידים ליבוואיטש, "קחת" אשר בביבוקlein, בשם "רשימת המאסטר". (נדפס בהמשך שלים בחוברות "בטאון חב"ד").

אין אני בא בראשית זו, להוטף על הנ"ל. כי הדברים ידועים הם למדי, אם כי פרשות נרחבות מוסכת מסירות הנפש זו, עדין לא ידועות בדוריהם ואשר מקוה אני שעוד יבוא היום שഫירושה תתפרסם בשלומתה.

במסגרת רשימת זו, ברצוני לעמד על מספר